

Το Σημείωμα της Σύνταξης

Σας καλωσορίζουμε στο πέμπτο τεύχος του περιοδικού ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΝ, το οποίο ωστόσο είναι το έβδομο από όταν ξεκινήσαμε αυτή την προσπάθεια με το ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΝ. Συνεχίζουμε το έργο που αρχίσαμε πριν από έξι περίπου χρόνια, πιστεύοντας πως προσφέρουμε κάποια προστιθέμενη αξία στα ζητήματα της στρατιωτικής στρατηγικής, που εκτιμούμε ότι δεν καλύπτονται επαρκώς στη δημόσια συζήτηση και όχι μόνο.

Στο παρόν τεύχος έχουμε ένα αφιέρωμα στον πόλεμο Ρωσίας-Ουκρανίας, από την έναρξη του οποίου συμπληρώνονται σε λίγο δύο χρόνια. Πρόκειται για τον πρώτο πόλεμο στην Ευρώπη μεταξύ δύο μεγάλων κρατών, του οποίου η διεξαγωγή του μελετάται σε όλες τις χώρες. Στο αφιέρωμά μας καλύπτουμε ορισμένες πτυχές του Ρώσο-Ουκρανικού πολέμου με τέσσερα άρθρα και στην προσπάθειά μας αυτή, μας συνδράμουν δύο εξαιρετικοί Αμερικανοί ερευνητές. Ο Louis DiMarco, καθηγητής στρατιωτικής ιστορίας στη Σχολή Διοικήσεως και Επιτελών του αμερικανικού στρατού, αναπτύσσει το θέμα της ρωσικής απόπειρας να καταλάβει την πόλη του Κιέβου, της πιο αποφασιστικής μάχης του συνεχιζόμενου πολέμου. Είναι ενδιαφέρουσα η άποψη του συγγραφέα, ότι τα περισσότερα από τα διδάγματα που αντλήθηκαν σχετικά με τις επιχειρήσεις σε αστικό περιβάλλον από τη μάχη του Κιέβου, αντικατοπτρίζουν τα ίδια διδάγματα που αντλήθηκαν από τις μεγάλες αντίστοιχες μάχες από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά.

Ο Amos Fox, ένας πολλά υποσχόμενος ερευνητής του πολέμου και της στρατηγικής, διερευνά ένα πρωτότυπο ζήτημα, την αλληλεπίδραση στρατηγικής και πολέμου σε αστικό περιβάλλον, μέσα από το πρίσμα της στρατηγικής, καταλήγοντας σε τρία σημαντικά συμπεράσματα. Πρώτον, ο αμυνόμενος στον αστικό πόλεμο αποκτά ένα αρχικό πλεονέκτημα προστασίας, αλλά αυτό το πλεονέκτημα δεν είναι σταθερό και εξατμίζεται γρήγορα. Δεύτερον, αυτό οδηγεί σε πολλαπλασιασμό των πολέμων σε αστικά περιβάλλοντα οι οποίοι εξελίσσονται σε πολέμους φθοράς. Τέλος, μικρότερες, ελαφρότερες δυνάμεις είναι ασυμβίβαστες με τις προκλήσεις του αστικού πολέμου. Επομένως, τα κράτη πρέπει να επενδύσουν σε μεγαλύτερες, βαρύτερες δυνάμεις.

Το τρίτο άρθρο, εξετάζει τη ρωσική αεροπορική ισχύ στον πόλεμο εναντίον της Ουκρανίας. Ο συγγραφέας επισημαίνει ότι οι αεροπορικές επιχειρήσεις της Ρωσίας ξεκίνησαν με μαζικά πλήγματα πυραύλων, με σκοπό την εξουδετέρωση αρχικά της αντιαεροπορικής άμυνας και την εξασφάλιση στη συνέχεια της αεροπορικής υπεροχής, χωρίς ωστόσο επιτυχία. Η ρωσική αεροπορική ισχύς δεν έφερε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, διότι παρουσίασε σοβαρές επιχειρησιακές αδυναμίες στην εκτέλεση αποστολών εγγύς αεροπορικής υποστήριξης και καταστροφής της εχθρικής αεράμυνας. Η ανεπαρκής αεροπορική εκπαίδευση υπήρξε σοβαρή αιτία των αποτυχιών.

Τα τέταρτο άρθρο του αφιερώματος αναδεικνύει τη σοβαρή σημασία της διαστημικής τεχνολογίας στον σύγχρονο πόλεμο. Η χρήση δορυφόρων στον πόλεμο στην Ουκρανία, για τη συλλογή πληροφοριών και τη διεξαγωγή στρατιωτικών επιχειρήσεων, τονίζει ο συγγραφέας, έχει αποκτήσει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στις συγκρούσεις. Η δορυφορική τεχνολογία επιτρέπει τη διεξαγωγή πολέμου σε πολλά ταυτόχρονα μέτωπα, καθώς επιταχύνει την ταχύτητα των επιθέσεων, με μεγάλη μείωση του χρόνου που απαιτείται από την ανίχνευση ενός στόχου μέχρι την προσβολή του. Από την άλλη πλευρά η διαστημική τεχνολογία είναι τρωτή σε κυβερνοεπιθέσεις και απαιτείται η λήψη μέτρων

για την αντιμετώπισή τους. Τέλος, ο συγγραφέας προβαίνει σε σοβαρές προτάσεις πολιτικής για τη χρήση του διαστήματος από τη χώρα μας, οι οποίες οφείλουν να ληφθούν υπόψη από τους αρμοδίους.

Το πέμπτο και τελευταίο άρθρο του τεύχους, ασχολείται με ένα σοβαρό θεωρητικό ζήτημα, με τις έννοιες του ρυθμού και του συγχρονισμού στο επιχειρησιακό επίπεδο του πολέμου, οι οποίες εξαρτώνται άμεσα από τον παράγοντα χρόνο. Ο πρώτος είναι το πηλίκο της διαίρεσης της συνολικής απόστασης που διανύει μία δύναμη με τον αντίστοιχο χρόνο. Ο δεύτερος είναι η διαδικασία για την εφαρμογή της μέγιστης σχετικής μαχητικής ισχύος στο αποφασιστικό σημείο του αντιπάλου. Οι παραπάνω έννοιες παραμένουν σε ισχύ και στο σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον κατά την διεξαγωγή των πολυχωρικών επιχειρήσεων. Η ορθή εφαρμογή τους απαιτεί, η λειτουργία του συστήματος διοικήσεως και ελέγχου να προσαρμοστεί σε μία «συνεργατική» και επίπεδη δομή, καταλήγει ο συγγραφέας.

Στο εξώφυλλο και στην ιστοσελίδα του περιοδικού συνεχίζουμε τη συνήθεια που εγκαινιάσαμε από το πρώτο τεύχος, να προβάλλουμε δηλαδή έργα τέχνης που αντλούν τη θεματολογία τους από τον πόλεμο.

Να υπενθυμίσουμε ότι από το προηγούμενο τεύχος η πρόσβαση πλέον στα άρθρα είναι ελεύθερη και δεν απαιτείται καμία εγγραφή στην ιστοσελίδα του περιοδικού.

Σας καλωσορίζουμε στο έβδομο τεύχος του περιοδικού μας και σας ευχόμαστε καλή ανάγνωση!

Ελπίζουμε με κάθε τεύχος να κερδίζουμε και νέους αναγνώστες.

Παναγιώτης Γκαρτζονίκας